

فراوانی استئوآرتريت و عوامل مرتبط با آن در مبتلایان به درد زانو مراجعه‌کننده به مراکز درمانی شهر کاشان در سال ۱۳۸۳

بتول زمانی^{۱*}، علیرضا عبادی^۱، غلامعباس موسوی^۲، نوشین بیات^۳

خلاصه

سابقه و هدف: با توجه به فراوانی استئوآرتريت زانو و عوارض و ناتوانی ناشی از این بیماری و عدم آگاهی از وضعیت آن در منطقه کاشان، این مطالعه به منظور تعیین فراوانی استئوآرتريت زانو و عوامل خطر ساز آن در بیماران سرپایی مراجعه‌کننده به مراکز درمانی شهر کاشان در سال ۱۳۸۳ صورت پذیرفت.

مواد و روش‌ها: این تحقیق به صورت توصیفی انجام شده است. در این مطالعه کلیه ۱۰۰۰ بیمار با درد زانو مورد بررسی قرار گرفتند. نمونه‌گیری به روش در دسترس انجام شده است. از بیمارانی که در معاینه بالینی علایم بالینی استئوآرتريت زانو را نشان دادند، عکس ساده رادیولوژی زانو تهیه شد و افراد با یافته‌های بالینی طبق معیارهای بالینی انجمن روماتولوژی آمریکا (ACR) و یافته‌های رادیولوژیک دال بر استئوآرتريت زانو مورد مطالعه قرار گرفتند و نتیجه معاینه بالینی و رادیولوژی زانو در فرم اطلاعاتی ثبت گردید. اطلاعات مربوط به بیماران مبتلا به استئوآرتريت زانو از قبیل سن، جنس، قد، وزن، شاخص توده بدنی (BMI)، سابقه ترومای شدید به زانو، سابقه مصرف سیگار در فرم اطلاعاتی ثبت شد. داده‌های فرم اطلاعاتی استخراج و نتایج به صورت آمار توصیفی گزارش گردید. از آزمون χ^2 و فیشر جهت تحلیل استفاده شد.

نتایج: از ۱۰۰۰ بیمار با درد زانو مکانیکی مورد مطالعه، ۳۵۰ نفر (۳۵ درصد) مبتلا به استئوآرتريت زانو بودند. از این تعداد ۳۰۷ نفر (۸۷/۷٪) زن و ۴۳ نفر (۱۲/۳٪) مرد بودند. BMI در ۵۶/۳٪ از این افراد بیش از $30-39/9 \text{ kg/m}^2$ بود (چاق) و در ۰/۲٪ کمتر از 19 kg/m^2 بود. ۲۸ نفر (۸٪) در گروه سنی ۳۰-۳۹ سال و ۱۲۴ نفر (۳۵/۴٪) در گروه سنی ۵۰-۵۹ سال قرار داشتند. این دو گروه کمترین و بیشترین گروه سنی افراد مبتلا به استئوآرتريت را شامل می‌شدند. در بین بیماران مبتلا به استئوآرتريت زانو ۳۷ نفر (۱۰/۶٪) سابقه ترومای شدید به زانو داشتند. شایع‌ترین یافته بالینی کریپتاسیون (۸۸/۸٪) و حساسیت در لمس زانو (۶۳/۲٪) و شایع‌ترین یافته رادیولوژیک کاهش فاصله مفصلی و استئوفیت (۱۰۰٪) بود.

نتیجه‌گیری: در بین عوامل خطر ساز ایجادکننده استئوآرتريت زانو مهمترین عامل بعد از سن، چاقی می‌باشد، لذا به منظور کاهش وزن، آموزش و حرکات ورزشی و تغییر عادات غذایی توصیه می‌گردد تا از میزان بروز استئوآرتريت و ناتوانی ناشی از آن کاسته شود.

واژگان کلیدی: استئوآرتريت زانو، درد زانو، عوامل خطر ساز، شاخص توده بدنی (BMI)

۱- استادیار گروه داخلی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان.

۲- مربی گروه بهداشت عمومی و آمار دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی کاشان.

۳- استادیار گروه داخلی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بقیه ... تهران.

* نویسنده مسوول: بتول زمانی.

آدرس: کاشان، کیلومتر ۵ بلوار قطب رواندی، بیمارستان شهید بهشتی، گروه داخلی.

پست الکترونیک: Zamani_B@yahoo.com

تلفن: ۰۳۶۱ ۵۵۵۰۰۲۶

دورنویس: ۰۳۶۱ ۵۵۵۸۹۰۰

تاریخ دریافت: ۸۴/۱۱/۲۶

تاریخ پذیرش نهایی: ۸۵/۸/۸

مقدمه

استخوان ساب‌کندرال و حاشیه مفصل و یک‌سری تغییرات زیستی

در سینوویوم مشخص می‌شود [۱]. استئوآرتريت شایع‌ترین اختلال مفصلی است و طبق بررسی بر اساس یافته‌های رادیولوژی در

استئوآرتريت به عنوان آرتريت دژنراتیو شناخته می‌شود که با کاهش پیش‌رونده غضروف مفصلی به همراه نوسازی